

ЦУКЕРМАН Самуїл Веніамінович (14. 07. 1909, м. Брест-Литовськ, нині Брест, Білорусь — 10. 05. 1985, Харків) — хімік. Доктор хімічних наук (1972), професор (1974). Державна премія СРСР (1983). Учасник 2-ї світової війни. Бойові нагороди. Закінчив Харківський інженерно-педагогічний інститут (1934). Працював науковим співробітником, асистентом кафедри хімії 2-го Харківського медичного інституту (1934—41); від 1945 — у Харківському університеті: від 1972 — професор кафедри органічної хімії. Вивчав проблеми взаємодії атомних груп через систему двох бензольних ядер, пов'язаних мостиковою ланкою, питання галохромії арилметанових систем, досліджував неграничні спирти і кетони.

Основні праці

Спектры и галохромия дибензилиден-циклоалканонів и их тιοфеновых и фурановых аналогів // Журнал органической химии. 1964. Т. 34, вып. 11 (співавт.); Синтез фурановых аналогів производных 1,3,5-трифенилпиразолинов // Химия

гетероциклических соединений. 1965. № 3 (співавт.); Синтез некоторых новых тιοфеновых и фурановых аналогів халконов // Украинский химический журнал. 1966. Т. 32, вып. 11 (співавт.); Исследование сравнительной основности халконов методом ИК-спектроскопии // Журнал общей химии. 1967. Т. 37, вып. 2 (співавт.); ИК-спектроскопическое исследование тιοфеновых аналогів халкона и их винилогов // Журнал структурной химии. 1969. Т. 10 (співавт.); Исследование в ряду гетероциклических аналогів халконов и их винилогов. Ростов-на-Дону, 1972.

Рекомендована література

1. Самуил (Семен) Вениаминович Цукерман (1909—1985): К 90-летию со дня рожд. // Вест. Харьков. ун-та. Сер. Химия. 1999. Вып. 3, № 437;
2. Орлов В. Д. Самуил Вениаминович Цукерман: К 100-летию со дня рожд. // Вісн. Харків. ун-ту. Сер. Хімія. 2009. Вип. 17, № 870.

М. О. Мchedlov-Петросян

Бібліографічний опис:

Цукерман Самуїл Веніамінович / М. О. Мchedlov-Петросян // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2025. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-891473>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).